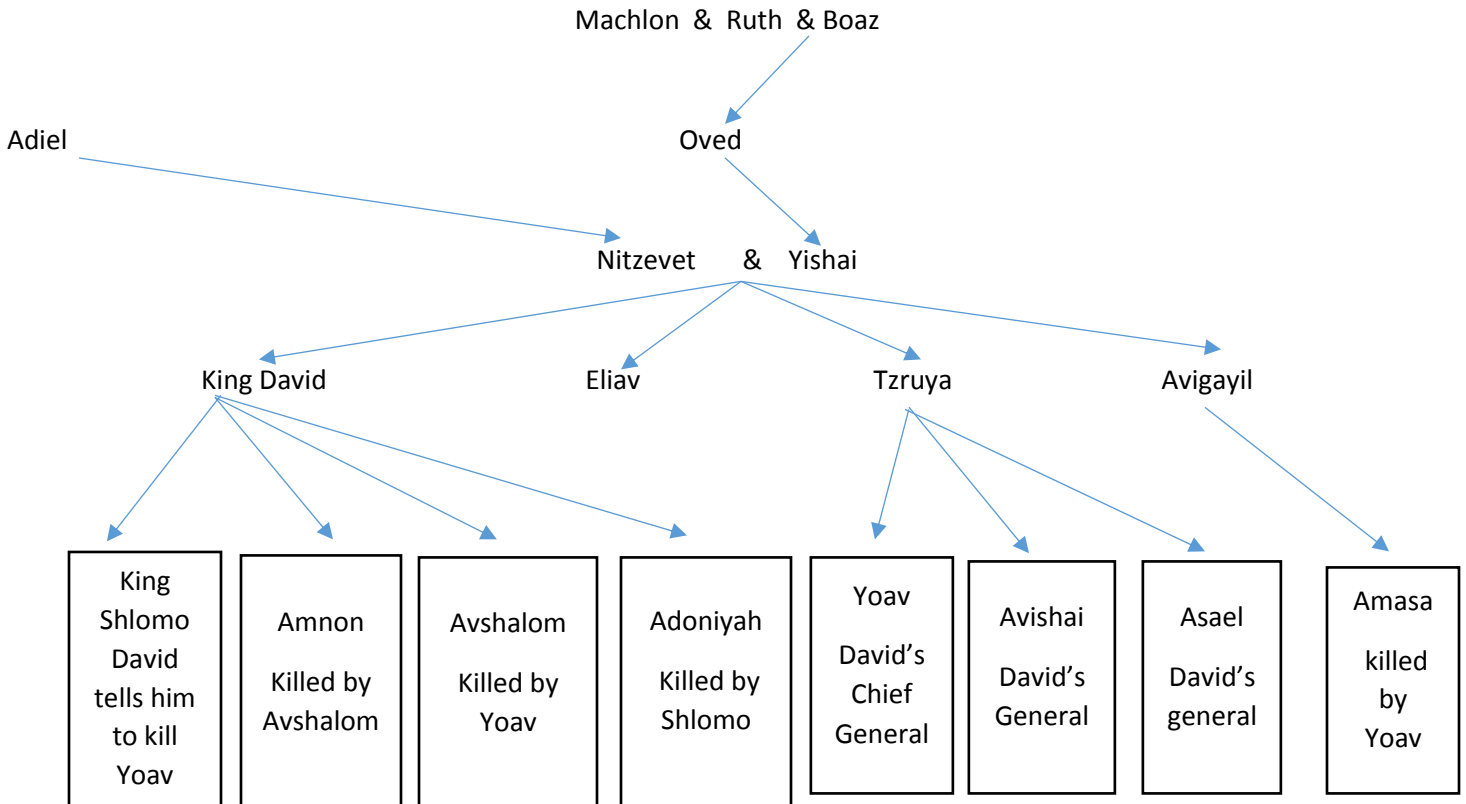

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Tzruya

1. שמ"ב ג, לט

" וְאֵנֹכִי הַיּוֹם רַחַק וּמְשׁוּחַ מֶלֶךְ, וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מְמֹנִי: יִשְׁלַם יְהוָה לַעֲשֵׂה הָרָעָה, כְּרָעוֹתָּ."

And today I am weak, even though anointed king; those men, the sons of Zeruiah, are too savage for me. May the LORD requite the wicked for their wickedness!"

שמ"ב טז, י

" וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, מֵה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה; כִּי (כֹּה) יִקְלַל, וְכִי (כִּי) יְהוֹה אָמַר לוֹ קִלְל אֶת־דָּוִד, וּמִי יֹאמַר, מִדּוֹעַ עֲשִׂיתָה כֵּן."

But the king said, "What has this to do with you, you sons of Zeruiah? He is abusing [me] only because the LORD told him to abuse David; and who is to say, 'Why did You do that?'"

שמ"ב יט, כג

" וַיֹּאמֶר דָּוִד, מֵה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה--כִּי־תֵהִיו־לִי הַיּוֹם, לְשֹׁטָן; הַיּוֹם, יוֹמַת אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל--כִּי הֲלוֹא יָדַעְתִּי, כִּי הַיּוֹם אֲנִי־מֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל."

But David said, "What has this to do with you, you sons of Zeruiah, that you should cross me today? Should a single Israelite be put to death today? Don't I know that today I am again king over Israel?"

מל"א ב, ה-ו

וְגַם אֶתָּה יָדַעְתָּ אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִּי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה, אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי־שָׂרֵי צְבָאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶן־יֵתֵר וַיְהַרְגֵם, וַיִּשֶׂם דְּמֵי־מִלְחָמָה, בְּשָׁלֹם; וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה, בַּחֲגֵרְתוֹ אֲשֶׁר בְּמַתְנִיּוֹ, וּבִנְעָלוֹ, אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו. וְעַשִׂיתָ, כְּחֻכְמֹתָהּ; וְלֹא־תוֹרַד שִׁיבְתוּ בְּשָׁלֹם, שָׂאֵל.

"Further, you know what Joab son of Zeruiah did to me, what he did to the two commanders of Israel's forces, Abner son of Ner and Amasa son of Jether: he killed them, shedding blood of war in peacetime, staining the girdle of his loins

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

and the sandals on his feet with blood of war. So act in accordance with your wisdom, and see that his (Yoav's) white hair does not go down to Sheol in peace.

2. שמ"ב יב, כז-כח

" וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים, אֶל-דָּוִד; וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי בְרַבָּה, גַּם-לִכְדֹּתִי אֶת-עִיר הַמַּיִם. כַּח וַעֲתָה, אָסַף אֶת-יְתֵר הָעָם, וַחֲנֵה עַל-הָעִיר, וְלִקְדָה: פֶּן-אֶלְכֵד אֲנִי אֶת-הָעִיר, וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ."

Joab sent messengers to David and said, "I have attacked Rabbah and I have already captured the water city. Now muster the rest of the troops and besiege the city and capture it; otherwise I will capture the city myself, and my name will be connected with it."

3. שמ"ב ג ל-לט

" ל יוֹאָב וְאַבִּישַׁי אַחִיו, הָרְגוּ לְאַבְנֵר: עַל אֲשֶׁר הִמִּית אֶת-עֲשָׂהאֵל אַחִיהֶם, בְּגִבְעוֹן--בְּמִלְחָמָה. לֹא וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-יוֹאָב וְאֶל-כָּל-הָעָם אֲשֶׁר-אִתּוֹ, קְרָעוּ בְּגָדֵיכֶם וַחֲגְרוּ שָׂקִים, וְסָפְדוּ, לְפָנַי אַבְנֵר; וְהַמְלֵךְ דָּוִד, הֵלֵךְ אַחֲרַי הַמָּטָה. לֵב וַיִּקְבְּרוּ אֶת-אַבְנֵר, בְּחֶבְרוֹן; וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת-קוּלוֹ, וַיִּבֶךְ אֶל-קִבְרֵי אַבְנֵר, וַיִּבְכּוּ, כָּל-הָעָם. לֵב וַיִּקְנֶן הַמֶּלֶךְ אֶל-אַבְנֵר, וַיֹּאמֶר: הַכְמוֹת נָבֵל, יְמוֹת אַבְנֵר. לֵב וַיִּדְרֹךְ לֹא-אֶסְרוֹת, וְרַגְלֶיךָ לֹא-לִנְחֻשְׁתַּיִם הַגָּשׁוּ, כִּנְפוֹל לְפָנַי בְּנֵי-עוֹלָה, נְפֹלְתִי; וַיִּסְפּוּ כָל-הָעָם, לְבָכּוֹת עָלָיו. לֵב וַיָּבֵא כָל-הָעָם, לְהַבְרֹת אֶת-דָּוִד לְחֵם--בְּעוֹד הַיּוֹם; וַיִּשְׁבַּע דָּוִד לֵאמֹר, כֹּה יַעֲשֶׂה-לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יִסִּיף, כִּי אִם-לְפָנַי בּוֹא-הַשֶּׁמֶשׁ אֶטְעֵם-לְחֵם, אוֹ כָל-מְאוּמָה. לוֹ וְכָל-הָעָם הִפִּירוּ, וַיִּיטֹב בְּעֵינֵיהֶם, כֹּכֵל אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ, בְּעֵינֵי כָל-הָעָם טוֹב. לז וַיִּדְעוּ כָל-הָעָם וְכָל-יִשְׂרָאֵל, בַּיּוֹם הַהוּא: כִּי לֹא הִיְתָה מִהַמְלָךְ, לְהַמִּית אֶת-אַבְנֵר בֶּן-נֵר. לח וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, אֶל-עֲבָדָיו: הֲלוֹא תִדְעוּ--כִּי-שֵׁר וְגָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה, בְּיִשְׂרָאֵל. לט וְאֲנִי הַיּוֹם רַךְ וּמְשׁוּחַ מֶלֶךְ, וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קִשְׁיִם מִמֶּנִּי: יִשְׁלַם יְהוָה לְעֵשָׂה הָרַעָה, כְּרָעָתוֹ. "

Now Joab and his brother Abishai had killed Abner because he had killed their brother Asahel during the battle at Gibeon.— David then ordered Joab and all the troops with him to rend their clothes, gird on sackcloth, and make lament before Abner; and King David himself walked behind the bier. And so they buried Abner at Hebron; the king wept aloud by Abner's grave, and all the troops wept. And the king intoned this dirge over Abner, "Should Abner have died the death of a churl? Your hands were not bound, Your feet were not put in fetters; But you fell as one falls Before treacherous men!" And all the troops continued to weep over him. All the troops came to urge David to eat something while it was still day; but David swore, "May God do thus to me and more if I eat bread or anything else before sundown." All the troops took note of it and approved, just as all the troops approved everything else the king did. That day all the troops and all Israel knew that it was not by the king's will that Abner son of Ner was killed. And the king said to his soldiers, "You well know that a prince, a great man in Israel, has fallen this day. And today I am weak, even though anointed king; those men, the sons of Zeruah, are too savage for me. May the LORD requite the wicked for their wickedness!"

4. סנהדרין כ, ע"א

"כתיב להכרות וקרין להברות, בתחילה להכרותו ולבסוף להברותו"
רש"י: "שהיו סבורים שמאיתו היתה הריגת אבנר... שידעו הברור שלא מאת דוד נהרג אבנר"

5. קידושין מג ע"א

" אף אוריה החתי אי אתה נענש עליו מאי טעמא מורד במלכות הוה דקאמר ליה (שמואל ב יא, יא) ואדוני יואב וכל עבדי אדוני על פני השדה חונים "

6. דברי הימים א פרק ב פס' יג-טז

" יג וַאֲנִישֵׁי הוֹלִיד אֶת-בְּכָרוֹ, אֶת-אֶלְיָאֵב--וְאַבְיָנָדָב, הַשְּׁנִי, וְשִׁמְעָא, הַשְּׁלִישִׁי. יד וַתִּנָּאֵל, הַרְבִּיעִי, רְדִי, הַחֲמִישִׁי. טו אֶצֶם, הַשְּׁשִׁי, דָּוִד, הַשְּׁבַעִי. טז וְאַחִיתֵיָהֶם, צְרוּיָה וְאַבְיָגַיְל; וּבְנֵי צְרוּיָה, אַבְשִׁי וַיּוֹאָב וְעֲשָׂהאֵל--שְׁלֹשָׁה"

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Jesse begot Eliab his first-born, Abinadab the second, Shimea the third, Nethanel the fourth, Raddai the fifth, Ozem the sixth, David the seventh; their sisters were Zeruiah and Abigail. The sons of Zeruiah: Abishai, Joab, and Asahel, three.

7. **רשי דבה"י א ב, טז**
"מפני כבודו של דוד שהיו בני אחותו גבורים ואנשי חיל ושרים"
8. **מלבי"ם דבה"י א ב, טו**
"מבואר (לפי הפשט, והדרש ידוע) שאביגיל היתה בת נחש לא בת ישי, וא"כ היתה אחותם רק מן האם, לכן אמר אחות צרויה ולא אמר אחות דוד, מפני שאחות צרויה היתה מן האב ומן האם שגם צרויה היתה בת נחש, ואמם נשאת לישי באלמנותה:"
9. **מצודת דוד שמ"א טז, י**
" אשר בא אל אביגיל בת נחש. ומזה יראה שהיתה בת נחש, ולא בת ישי, ובהיות כן לא היו אחיות לאליהו, לא מן האב ולא מן האם והנה בדברי הימים (א ב טז) נאמר: ואחיותיהם צרויה ואביגיל, ולזה לא חשב אליהו עמהם, כי לאליהו לא היו אחיות כאמור, אולם חז"ל לא קבלו כן, כי אמרו (בבא בתרא יז א:) שנחש הוא ישי:
10. **בבלי, שבת נו ע"א**
" אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל האומר דוד חטא – אינו אלא טועה, שנאמר 'ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו ' וגו', אפשר חטא בא לידו ושכינה עמו? אלא מה אני מקיים מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע – שביקש לעשות ולא עשה. אמר רב: רבי דאתי מדוד מהפך ודריש בזכותיה דדוד; 'מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע' רבי אומר: משונה רעה זו מכל רעות שבתורה, שכל רעות שבתורה כתיב בהו ויעש וכאן כתיב לעשות – שביקש לעשות ולא עשה. "
11. **רות רבה ח**
"ר' אבא בר כהנא פתח: רגזו ואל תחטאו אמר דוד לפני הקב"ה, עד אימתי הם מתרגזים עלי ואומרים, לא פסול משפחה הוא? ולא מרות המואביה הוא?"
12. **שוחר טוב ו, ט**
" יגעתי באנחתי. דוד עצמו אמר הפסוק עליו על מעשה בת שבע. 'עששה מכעס עיני' – מרוב כעס שאמרו לו ראו זה שהרג את הרועה, ושבה את הכבשה, והפיל ישראל בחרב בני עמון, והוא נשיא ישראל"
13. **ויקרא רבה כ, עמ- 'תמג תמד**
" וישלח ויביאהו והוא אדמני עם יפה עינים וטוב רואי. אמ' ר' יצחק טוב רואי בהלכה כל הרואה אותו היה נזכר לתלמוד"
14. **רות רבה ד**
" ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל", מודע קרוב, אמר ר' אבהו נפיל נסיב לנפילא מה הם מעמידין? גבורי חיל, בעז נסיב לרות מה הם מעמידין? דוד. יודע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה ונבון דבר ואיש תאר וה' עמו, יודע נגן – במקרא, וגבור חיל – במשנה, ואיש מלחמה – שיועד לישא וליתן במלחמתה של תורה, ונבון דבר – במעשה הטוב, ואיש תואר – בתלמוד, ד"א ונבון דבר שמבין דבר מתוך דבר, ואיש תואר שמאיר פנים בהלכה, וה' עמו הלכה כדבריו "
15. **בבלי, סנהדרין מט ע"א**
" דאמר רבי אבא בר כהנא: אילמלא דוד לא עשה יואב מלחמה, ואילמלא יואב לא עסק דוד בתורה. דכתיב 'ויהי דוד עשה משפט וצדקה לכל עמו ויואב בן צרויה על הצבא'. מה טעם דוד עשה משפט וצדקה לכל עמו – משום דיואב על הצבא. ומה טעם יואב על הצבא – משום דדוד עשה משפט וצדקה לכל עמו "

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

16. **ויקרא רבה כו, ב, עמ' תקפט**
" ר' יוסי ממלחייא ור' יהושע דסכנין בשם ר' לוי תינוקות שהיו בימי דוד עד שלא טעמו טעם חטא היו יודעין לדרוש את התורה ארבעים ותשע פנים טמא וארבעים ותשע פנים טהור "
17. **בבלי, סנהדרין סב ע"ב**
" ויאמר למלאך המשחית בעם רב (שמואל ב כד, טז) אמר רבי אלעזר, אמר ליה הקדוש ברוך הוא למלאך: טול לי רב שבהם, שיש בו ליפרע מהם כמה חובות. באותה שעה מת אבישי בן צרויה ששקול כרובה של סנהדרין "
18. **ירושלמי, סנהדרין ה"ב פ"ג ג כ ע"ב**
" אמר רבא בר שמואל: על עסקי דם הבא מן הסתרים. נטלה דם והראתה לו. אמר לה וכי מראין דם בלילה? – אמרה לו: וכי דנין דיני נפשות בלילה?...היה לך להמתין לגמור עד למחרת. והוא השיב לה: מורד במלכות הוה, ואין צריך להמתין עד למחר...אמרה היא: אבל לדונו ודאי צריך...מפני שקילל מלכות דוד, אמרה ליה: ומלך אתה? אמר לה: ולא משחני שמואל למלך? אמרה לו: עדיין מוניטה דמרן שאול קיים...ואני אמתך מלמד שתבעה לתשמיש. מיד הוציאה כתמה והראת לו...אמרה לו ולא תהיה לך זאת לפוקה! עומד אתה למלוך על ישראל, והן אומרים עליך שופך דמים היה?...מחוסר כסא את!..."
19. **בבלי, סנהדרין כב ע"א**
" והנערה עד יפה מאד ותהי למלך סכנת ותשרתהו, ' אמרה: נינסבן! אמר: לה אסירת לי אמרה ליה: חסריה לגנבא, נפשיה לשלמא נקיט. אמר להו: קראו לי לבת שבע וכתוב ותבא בת אל שבע המלך החדרה. רב אמר יהודה: רב אמר באותה שעה קינחה בת שבע בשלש עשרה מפות"
רש"י: שבא עליה שלש עשרה ביאות ומקנחת בין תשמיש לתשמיש
20. **בבלי, סנהדרין קז ע"א**
" אמר יהודה: רב אמר אפילו בשעת חליו של דוד קיים שמנה עשרה עונות, שנאמר ' יגעתי באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה '...ואמר רב יהודה: רב אמר בקש דוד לעבוד עבודה זרה שנאמר ' דוד ויהי עד בא הראש אשר ישתחוה שם לאלהים... ' והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו ואדמה על ראשו ' אמר לו לדוד: יאמרו מלך שכמותך יעבוד עבודה זרה! לו אמר מלך שכמותי יהרגנו בנו? מוטב יעבוד עבודה זרה אלו יתחלל שם שמים בפרהסיא. אמר: מאי טעמא קנסיבת יפת תואר? אמר ליה: יפת תואר רחמנא שרייה. אמר ליה לא: דרשת סמוכין, דסמיך כי ליה כי יהיה לאיש בן סורר ומורה כל, הנושא יפת תואר בן לו יש - סורר ומורה...ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו ' וגו אמר רב יהודה: שהפך משכבו של לילה למשכבו של יום של ונתעלמה ממנו הלכה...אמר רב יהודה אמר רב: ששה חדשים נצטרע, דוד ונסתלקה הימנו שכינה, ופירשו ממנו סנהדרין "
21. **בבלי, סוטה לה ע"א**
" ויחר לדוד על אשר ' ה פרץ פרץ בעוזא א"ר – אלעזר: שנשתנו פניו כחררה... דרש רבא: מפני מה נענש דוד? מפני שקרא לדברי תורה זמירות, שנאמר: ' זמירות לי היו חוקיך בבית מגורי, ' אמר לו הקב"ה דבר תורה שכתוב בהן התעיף עיניך בו ואיננו, אתה קורא אותן זמירות? הריני מכשילך בדבר שאפילו תינוקות של רבן בית יודעין אותו, דכתיב: ' ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש [בכתף ישאו], ' ואיהו אתייה בעגלתא "
22. **בבלי, שבת נו ע"ב**
" אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שאמר דוד למפיבשת ' אתה וציבא תחלקו את השדה ' יצתה בת קול ואמרה לו: רחבעם וירבעם יחלקו את המלוכה. אמר רב יהודה אמר רב: אילמלי לא קיבל דוד לשון לא הרע נחלקה מלכות בית דוד, בית ולא עבדו ישראל עבודה זרה, ולא גלינו מארצנו "
23. **בבלי, סנהדרין מט ע"א**
" דאמר רבי בר אבא כהנא: אילמא לא דוד עשה יואב מלחמה, ואילמלא יואב לא דוד עסק בתורה. דכתיב ' דוד ויהי עשה משפט וצדקה לכל עמו ויואב בן צרויה על הצבא. ' מה טעם דוד עשה משפט וצדקה לכל – עמו משום דיואב על הצבא. ומה טעם יואב על הצבא – משום דדוד עשה משפט וצדקה לכל עמו"

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

24. תנחומא , דברים ג

זה שאמר הכתוב 'קרוב מצדיקי מי יריב אתי נעמדה יחד' וגו' (ישעיה נח) נתן הקב"ה תורה לישראל כדי שיזכו בה לכל האומות, אתה מוצא שיואב היה ראש סנהדרין, שנאמר [אלה] שמות הגבורים אשר לדוד יושב בשבת תחכמוני ראש [השלישי] (שמו"ב כג, ח) זה יואב, ודוד חכם מן הכל שנאמר 'ואדוני חכם [כחכמת מלאך אלהים] ולא היו עושין דבר אלא על פי סנהדרין, שנאמר 'למנצח על שושן עדות מכתם לדוד' אימתי? 'בהצות את ארם נהרים' מהו כשהלך יואב להלחם עם ארם נהרים, יצאו לקראתו, אמרו לו אתה מבני בניו של יעקב, ואנו מבני בניו של לבן והרי תנאי שלהם [קיים], דכתיב 'עד הגל הזה' כששמע יואב חזר אצל דוד אמר לו: מה אתה אומר הרי תנאו שבועת יעקב אבינו, מיד הושיבו סנהדרין שושן עדות... כיון שהורו לו ב"ד מיד חזר עליהם והרגן"

25. Abner's Murder

שמ"ב ג, כד-כז

"כד וַיָּבֹא יוֹאָב אֶל-הַמֶּלֶךְ, וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ: הֲנִה-בָּא אַבְנֵר אֵלַי, לְמַה-זֶּה שָׁלַחְתָּו וַיִּלֶּךְ הַלּוֹךְ. כֹּה יִדְעַתְּ אֶת-אַבְנֵר בֶּן-נֵר, כִּי לְפִתְתָךְ בָּא; וְלִדְעַת אֶת-מוֹצְאָו, וְאֶת-מִבּוֹאָו (מוֹבְאָו), וְלִדְעַת, אֶת כָּל-אֲשֶׁר אָתָּה עֹשֶׂה. כֹּה וַיֵּצֵא יוֹאָב, מֵעַם דָּוִד, וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרֵי אַבְנֵר, וַיִּשְׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסֶּרֶה; וְדוֹד, לֹא יָדַע. כִּז וַיִּשָּׁב אַבְנֵר, חֶרְבּוֹ, וַיִּטְהַר יוֹאָב אֶל-תּוֹךְ הַשֶּׁעַר, לְדַבֵּר אֵתוֹ בְּשָׁלִי; וַיִּכְהוּ שָׁם, הַחֹמֶשׁ-וַיָּמָת, בְּדָם עֲשָׂהאֵל אָחִיו."

Joab went to the king and said, "What have you done? Here Abner came to you; why did you let him go? Now he has gotten away! Don't you know that Abner son of Ner came only to deceive you, to learn your comings and goings and to find out all that you are planning?" Joab left David and sent messengers after Abner, and they brought him back from the cistern of Sirah; but David knew nothing about it. When Abner returned to Hebron, Joab took him aside within the gate to talk to him privately; there he struck him in the belly. Thus [Abner] died for shedding the blood of Asahel, Joab's brother.

Israel ויקרא רבה טז

'...זאת תהיה תורת המצורע' 'שש הנה שנא ה' ושבע תועבות נפשו' ואילו הן: עינים רמות, לשון שקר וידיים שופכות דם נקי. 'לב חורש מחשבות און רגלים ממהרות לרוץ לרעה. יפיח כזבים עד שקר ומשלח מדנים בין אחים'...' וידיים שופכות דם נקי' מיואב, שנאמר והשיב ה' את דמו בראשו אשר פגע בשני אנשים צדיקים וטבים ממנו...

Babylon בבלי, ערכין טז ע"א

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן: על שבעה דברים נגעים באין: על לשון הרע, ועל שפיכות דמים, ועל שבועת שוא, ועל גילוי עריות, ועל גסות הרוח, ועל הגזל, ועל צרות העין... על שפיכות דמים, דכתיב: 'ואל יכרת מבית יואב זב ומצורע' וגו'

Babylon בבלי, סנהדרין מט ע"א

אתיוה ליואב, דייניה. אמר ליה: מאי טעמא קטלתיה לאבנר? אמר ליה: גואל הדם דעשאל הואי. עשאל רודף הוה. אמר ליה: היה לו להצילו באחד מאבריו. אמר ליה לא יכיל ליה. אמר ליה: השתא בדופן חמישית כיון ליה ... באחד מאבריו לא יכיל? ליה אמר ליה: ניזיל אבנר, מאי טעמא קטלתיה לעמשא? אמר ליה: עמשא מורד במלכות הוה, דכתיב 'ויאמר המלך לעמשא הזעק את לי איש יהודה שלשת ימים וגו' וילך עמשא להזעיק את יהודה ויוחר'. וגו' אמר ליה: עמשא אכין ורקין דרש, אשכחינהו דפתיח להו במסכתא; אמר: כתיב 'כל איש אשר ימרה את פיו ולא ישמע את דבריו לכל אשר תצונו יומת' יכול אפילו לדברי תורה תלמוד לומר 'רק חזק ואמץ'

26. Yoav's curse (by David)

שמ"ב ג, כט

"יִחְלוּ עַל-רֹאשׁ יוֹאָב, וְאֵל כָּל-בֵּית אָבִיו; וְאֵל-יִכְרַת מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמִצְרַע וּמְחַזֵּיק בַּפְּלֶה, וְנִפְל בְּחֶרֶב--וְחָסֵר-לֶחֶם."

May [the guilt] fall upon the head of Joab and all his father's house. May the house of Joab never be without someone suffering from a discharge or an eruption, or a male who handles the spindle, or one slain by the sword, or one lacking bread."—

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Israel תנחומא, תולדות ז; ע"פ ירושלמי, קידושין ה" אפ" ו סא ע"א

' כל מי שיש לו זכות זוכה [בנו] בה' דברים הללו, מי וכל לו שאין זכות אינו זוכה [בנו] ונוטל כנגדן חמש פורעניות ומי היה זה? יואב, שנאמר יחולו על ראש יואב ובנו. "

Israel תנחומא, מסעי ט

" ואשר עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ' היו סבורין שדוד צוהו להורגו, שהיה אבנר בן של דודו שאול, ולכך דוד עמד וקילל את יואב, ואמר ואל יכרת מבית יואב, ' וגו ונתפייסו כל ישראל, וידעו שלא היה מן דוד, וצוה לשלמה בנו שיהרוג אותו, שהיה יואב בן אחותו של דוד, ורצה לקרבו לעולם הבא "

Babylon בבלי, סנהדרין מח ע"ב – מט ע"א

" אמר רב יהודה אמר רב : כל קללות שקילל דוד את יואב נתקיימו בזרעו של דוד ' אל יכרת מבית יואב זב ומצרע ומחזיק בפלך ונפל בחרב וחסר לחם ' זב - מרחבעם... וחסר לחם – מיכניה, דכתיב 'וארחתו ארחת תמיד נתנה לו' אמר רב יהודה אמר רב: היינו דאמרי אינשי: תהא לוטא ולא תהא לאטה " רש"י: " נוח לך להיות מן המקוללים מן ולא המקללים, לפי שסוף קללת חנם לשוב אל המקלל "

Uriah's killing .27

שמ"ב יא, טו-יז

" טו וַיִּכְתֹּב בַּסֶּפֶר, לְאֹמֶר: הִבּוּ אֶת-אוּרִיָּה, אֶל-מוֹל פְּנֵי הַמְּלַחְמָה הַחֲזָקָה, וְשַׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו, וְנָכַח וָמָת. לו }טז וַיְהִי, בְּשָׂמוֹר יוֹאָב אֶל-הָעִיר; וַיִּתֵּן, אֶת-אוּרִיָּה, אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָדַע, כִּי אֲנָשִׁי-חַיִּל שָׁם. יז וַיִּצְאוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר, וַיִּלְחֲמוּ אֶת-יוֹאָב, וַיַּפֵּל מִן-הָעָם, מֵעֶבְדֵי דָוִד; וַיָּמָת, גַּם אוּרִיָּה הַחִתִּי."

He wrote in the letter as follows: "Place Uriah in the front line where the fighting is fiercest; then fall back so that he may be killed." So when Joab was besieging the city, he stationed Uriah at the point where he knew that there were able warriors. The men of the city sallied out and attacked Joab, and some of David's officers among the troops fell; Uriah the Hittite was among those who died.

Israel תנחומא, מסעי ט

" למה נהרג? שכן דוד צוהו אביו, וגם אתה ידעת את אשר לי עשה יואב בן צרויה ' וגו מה עשה לו? אתה מוצא בשעה שכתב דוד ליואב את הבו אוריה אל פני מול המלחמה החזקה כן עשה ונהרג, נתקבצו כל שרי החיל על יואב, שנאמר בו, 'אוריה החתי כל שלשים ושבעה' הראה להם הכתב, לכך נאמר 'אתה ידעת את אשר עשה לי יואב בן צרויה"

Babylon בבלי, סנהדרין מט ע"א

" והשיב את'ה על דמו ראשו פגע אשר בשני אנשים צדקים טובים ממנו, טובים - שהיו דורשין אכין ורקין והוא לא דרש. צדקים – שהן בפה ולא עשו, והוא באיגרת עשה"

Rebellion of Sheva Ben Bichri .28

שמ"ב כ, כ-כב

" כ וַיַּעַן יוֹאָב, וַיֹּאמֶר: חָלִילָה חָלִילָה לִּי, אִם-אֶבְלַע וְאִם-אֲשַׁחִית. כא לא-כֵּן הִדְבַּר, כִּי אִישׁ מֵהָר אֶפְרַיִם שָׁבַע בֶּן-בְּכָרִי שָׂמוּ נָשָׂא יָדוֹ בְּמֶלֶךְ בְּדָוִד--תְּנוּ-אוֹתוֹ לְבָדוֹ, וְאַלְכֶּה מֵעַל הָעִיר; וְתֹאמְרוּ הָאִשָּׁה אֶל-יוֹאָב, הִנֵּה רֹאשׁוֹ מְשֻׁלָּה אֵלַיךְ בְּעַד הַחוּמָה. כב וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל-כָּל-הָעָם בְּחֻמְתָּהּ, וַיִּכְרְתוּ אֶת-רֹאשׁ שָׁבַע בֶּן-בְּכָרִי וַיִּשְׁלְכוּ אֶל-יוֹאָב, וַיִּתְקַע בַּשֶּׁפֶר, וַיִּפְצוּ מֵעַל-הָעִיר אִישׁ לְאֵהָלָיו; וַיּוֹאָב שָׁב יְרוּשָׁלַם, אֶל-הַמֶּלֶךְ."

Joab replied, "Far be it, far be it from me to destroy or to ruin! Not at all! But a certain man from the hill country of Ephraim, named Sheva son of Bichri, has rebelled against King David. Just hand him alone over to us, and I will withdraw from the city." The woman assured Joab, "His head shall be thrown over the wall to you." The woman came to all the

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

people with her clever plan; and they cut off the head of Sheba son of Bichri and threw it down to Joab. He then sounded the horn; all the men dispersed to their homes, and Joab returned to the king in Jerusalem.

בראשית רבה צד, כו – כז.

ותקרא אשה חכמה מן העיר וגו' [ויקרב אליה ותאמר האשה האתה יואב אמרה שמך יואב, לומר שאתה אב לישראל, ואין אתה אלא קוצר, ולית את לפום שמך, לית את ודוד בני תורה? לא כתיב 'כי תקרב עיר אל להלחם עליה וקראת אליה לשלום ' ואמר לה? מאן את אמרת ליה אנכי שלומי אמוני ישראל אני היא שהשלמתי מניין של ישראל במצרים אני היא שהשלמתי נאמן לנאמן, יוסף למשה, מה אתה מבקש להמית עיר, ולי שאני אם בישראל, מיד ויען יואב ויאמר חלילה חלילה לי וגו' חלילה חלילה שתי פעמים, חלילה לדוד חלילה ליואב ']

תנחומא וירא יב

" טובה היתה חכמתה של סרח, מכלי קרב ביד שהיו יואב "

Rebellion of Absalom .29

מלכים א ב, כח

" והשמעה, באה עד-יואב, כי יואב נטה אחרי אדניה, ואחרי אבשלום לא נטה; וינס יואב אל-אהל יהוה, ויחזק בקרנות המזבח. " When the news reached Joab, he fled to the Tent of the LORD and grasped the horns of the altar—for Joab had sided with Adonijah, though he had not sided with Absalom.

Israel בבלי, סנהדרין מט ע"א

" ומאי טעמא לא נטה? אמר רבי אלעזר: עדיין ליחלוחית דוד של קיימת. רבי יוסי ברבי חנינא אמר: עדיין איצטגניני דוד של קיימין "

Babylon בבלי, סנהדרין מט ע"א

" והשמעה באה עד יואב כי יואב נטה אחרי אדניה ואחרי אבשלום לא נטה. מאי לא נטה, רב אמר יהודה: שביקש לנטות ולא נטה "

Yoav's Burial .30

מלכים א ב, לד

" ויעל, בניהו בן-יהוידע, ויפגע-בו, וימתהו; ויקבר בביתו, במדבר. "

So Benaiah son of Jehoiada went up and struck him down. And he was buried at his home in the wilderness.

Israel ירושלמי, מכות ה"ב פ"ו ו לא ע"ד

וישלח ביד בניהו ויפגע בו וימיתיהו 'ויקברוהו בביתו במדבר' וכי מדבר היה ביתו? אלא ללמדך שכיון שמת יואב שר צבא ישראל נעשו ישראל כמדבר. אין תימר שהיה בוזז ובונה להן דימוסיות ומרחצאות שבח, ואין תימר שהיה בוזז ומאכיל חכמים ותלמידיהם שבת שבחים "

Babylon ירושלמי, מכות פ"ב ה"ו לא ע"ד

'ויקבר בביתו במדבר ' אטו ביתו מדבר הוא? אמר רב יהודה אמר רב: כמדבר, מה מדבר מופקר לכל אף ביתו של יואב מופקר לכל [רש"י: לעניינים להתפרנס ממנו]. דבר אחר: כמדבר, מה מדבר מנוקה מגזל ועריות אף – ביתו של יואב מנוקה מגזל ועריות. ויואב יחיה את שאר העיר – אמר רב יהודה : אפילו מוניני וצחנתא טעים פריס להו (רש"י: אפילו דברים דקים וענגים, דגים קטנים, שהיה טועם היה משלח לעניים של העיר)

31. בבלי, בבא בתרא קטז ע"א

" רבי דרש פנחס בן חמא, מאי דכתיב : והדד שמע במצרים כי עם דוד שכב אבותיו מת וכי יואב שר הצבא? מפני מה בדוד נאמרה בו שכיבה, וביואב נאמרה בו מיתה? דוד שהניח – בן נאמרה בו שכיבה, יואב שלא – בן הניח נאמרה בו מיתה. ויואב לא? בן הניח והכתיב : מבני יואב עובדיה בן יחיאל! אלא, דוד שהניח בן כמותו – נאמרה בו שכיבה, יואב שלא בן הניח כמותו. נאמרה בו מיתה "